

Na temelju čl. 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12. - službeni pročišćeni tekst, 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20., 133/20., te čl. 187. Statuta Osnovne škole "Kozala", nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, a na prijedlog ravnatelja, Školski odbor na sjednici održanoj dana 28.04.2022.godine, donio je

**ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO- OBRAZOVNE DJELATNOSTI
OSNOVNE ŠKOLE "KOZALA"**

I UVODNE I OPĆE ODREDBE

1.1. Ciljevi i predmet reguliranja Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom Osnovne škole "Kozala", Rijeka (u daljnjem tekstu: Škola) utvrđuje se pravila dobrog ponašanja i međuljudskih odnosa, utemeljenih na moralnim, etičkim i profesionalnim normama (pravilima struke).

Osobna je odgovornost i obveza svakog radnika Škole težnja prema najvišim etičkim standardima vlastitog ponašanja, ali i u dobroj vjeri i s iskrenošću upućivanje drugih da iste standarde realiziraju u svom svakodnevnom životu i radu.

Etički kodeks prvenstveno su dužni primjenjivati neposredni nositelji odgojno obrazovne ustanove i radnici Škole u radu sa učenicima, njihovim roditeljima, hraniteljima, skrbnicima i ostalim strankama. Naročito se učenike mora svojim primjerom poticati na etičko ponašanje u Školi, obitelji i široj društvenoj zajednici. Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se i na druge osobe koji nisu radnici Škole kada sudjeluju u radu i djelovanju Škole.

Članak 2.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenim potrebama Škole i njenih djelatnika uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Škole, nastavnika, učenika i djelatnika.

Etički kodeks sadrži kako pravila i posljedice kršenja istog.

Članak 3.

Primjena Etičkog kodeksa predstavlja ponašanje svih sudionika u dobroj vjeri, objektivnu i razumsku prosudbu radnika Škole i svih korisnika usluga Škole. Omogućuje roditeljima i skrbnicima te ostalim korisnicima usluga Škole, upoznavanje sa ponašanjem koje mogu očekivati prvenstveno od neposrednih nositelja odgojno obrazovne djelatnosti, u izvršavanju prava i obveza odgojno- obrazovnog rada s učenicima, u cilju stvaranja povjerenja u rad Škole kao ustanove u kojoj je najvažnija odgojna komponenta.

1.2. Značenje i upotreba izraza

Članak 4.

Izrazi u ovom Kodeksu koju su u muškom ili ženskom rodu primjenjuju se analogno na suprotni spol.

Članak 5.

Termine navedene u Etičkom kodeksu, za potrebe primjene istoga, treba tumačiti na sljedeći način:

- a) „**Škola/e**“: označava Osnovnu školu “Kozala”,
- b) „**Etički kodeks**“: označava Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti
- c) „**Radnici** “: u smislu ovog Etičkog kodeksa smatraju se učitelji, suradnici i ostali zaposlenici Škole, zaposleni na određeno ili neodređeno vrijeme
- d) „**učenici**“: su sve osobe uključene u odgojno obrazovni program Osnovne škole “Kozala”,
- e) „**Članovi** “ : označava sve učitelje, učenike, ostale djelatnike (administrativno-tehničko osoblje), pomoćnike u nastavi, stručne suradnike, neovisno tome temeljem koje vrste Ugovora o radu ostvaruju prava i obveze iz radno-pravnog odnosa (na određeno ili neodređeno, puno ili nepuno radno vrijeme).
- f) „**treće osobe**“: građani i stranke

II TEMELJNA NAČELA

1. Načelo poštivanja zakona i propisa

Članak 6.

Svi radnici Škole trebaju poštivati pravne propise i postupke koji se odnose na ispunjenje njihovih obveza kao radnika. Njihova je obveza da svojim radom i ponašanjem omoguće primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Sa druge strane Škola je u obvezi osigurati nužne uvjete za upoznavanje članova Škole sa svim relevantnim pravnim propisima (Statutom, pravilnicima, poslovnica itd.).

Pretpostavlja se da radnik potpisivanjem Ugovora o radu, prihvaća i ovaj Etički kodeks, te je dužan pridržavati se istoga i ponašati se u skladu s njim. Radnici su također dužni obavljati posao u skladu s ugovorom o radu, pridržavati se zakonskih i drugih propisa, međunarodnih ugovora, Statuta osnovne škole, drugih općih akata i odluka koje donose nadležna tijela osnovne škole u svezi s radnim odnosom.

2. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi članovi Škole trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova.

Svi članovima Škole treba osigurati pravo na privatnost.

3. Načelo zabrane diskriminacije

Članak 8.

Nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj

pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

4. Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 9.

Učitelji i ostali radnici trebaju se međusobno i prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

Učitelji, odnosno svi članovi Škole ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

Svim članovima Škole treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza i napredovanja.

5. Pravo na slobodu izražavanja i mišljenja

Članak 10.

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Dopušteno je izražavati nezadovoljstvo vezano za rad Škole, davati kritična mišljenja i prijedloge, ali kloniti se neutemeljenih i zlonamjernih izjava, te pri tome poštovati propisanu hijerarhiju tijela Škole.

6. Načelo autonomije nastavnog rada

Članak 11.

Učiteljima se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

7. Načelo profesionalnosti

Članak 12.

Nastavnici su dužni odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavati sve svoje obveze prema učenicima, kolegama i ostalim djelatnicima Škole.

Pri ispunjavanju obveza trebaju slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije. Krajnji svrha je djelovanje u duhu ostvarenja zajedničkih ciljeva Škole.

III ODNOS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI PREMA UČENICIMA I ŠKOLSKOM OKRUŽENJU

Članak 13.

Neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti, prilikom sudjelovanja u odgojno- obrazovnom radu, dužni su postupati prema učenicima na slijedeći način:

- učenike odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima,
- uspostaviti odnos s učenicima međusobnog povjerenja, uvažavanja i tolerancije,

- odgajati učenike u duhu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima,
- odgajati učenike da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja,
- nastojati na postizanju visoke razine znanja na učenike iz svojega područja ili predmeta,
- poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju
- učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja, saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje, te kod njih razvijati samopouzdanje, koje će rezultirati što boljem intelektualnom razvoju učenika,
- poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
- biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika
- učenicima osigurati valjanu, otvorenu, pravednu objektivnu i pravovremenu evaluaciju i ocjenjivanje,
- uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima,
- poštovati i uvažavati učenikove sposobnosti te se s posebnom pažnjom odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju,
- nastojati se kloniti situacija koje bi mogle dovesti do sukoba interesa (na primjer: obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi, nepotizam, primanje darova, itd.)

Članak 14.

Ukoliko dođe do saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu učenika, radnik je dužan u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole.

Članak 15.

Učitelji ne smiju učenikova znanja i radove koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke, kao niti koristiti se njima izvan redovitog programa nastave, bez obavijesti roditelju i pristanka djeteta.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke učitelji su dužni odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima. Svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

IV ODNOS PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 16.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima, svi članovi Škole trebaju nastupati pristojno, nepristrano, savjesno i profesionalno.

U službenom ophođenju radnici Škole dužni su za vrijeme nastave, sjednica, sastanaka i svih formalnih skupova Škola, kao i u ophođenju s roditeljima i strankama služiti se službenim hrvatskim jezikom odnosno latiničnim pismom.

V MEĐUSOBNI ODNOSI ČLANOVA ŠKOLE

Članak 17.

U međusobnim odnosima treba se iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Članak 18.

Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, odgovorni i profesionalno raditi, te ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti.

VI JAVNO NASTUPANJE

Članak 19.

Škola će podupirati pravo nastavnika na javno nastupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit Škole.

U svim oblicima i vidovima javnih nastupa, ako i djelovanja u kojima predstavlja Školu, radnik je obavezan iznositi i štiti stavove i usvojena shvaćanja svojeg kolektiva.

VII ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 20.

Sva tijela Škole u obvezi su za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva Etičko povjerenstvo (dalje u tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo imenuje Školski odbor, na prijedlog ravnatelja, na rok od 4 godine.

Redovni postupak imenovanja članova Etičkog povjerenstva pokreće se najkasnije u roku do 10 dana prije isteka mandata dotadašnjih članova.

Povjerenstvo ima 3 člana. Predsjednika povjerenstva bira također Školski odbor na prijedlog ravnatelja. Za svakog člana Povjerenstva imenuje se jedan zamjenik. Ista osoba može biti birana za člana povjerenstva još jedanput uzastopce.

Članak 21.

Postupak pred Povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, Zaposleničko vijeće, Školski odbor; Vijeće roditelja i Vijeće učenika.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, te mora točno i precizno opisati načelno pitanje o kojem je riječ i/ili konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, podnositelj zahtjeva se može obratiti Učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred Etičkim povjerenstvom.

Članak 22.

U povodu zahtjeva iz čl. 21. predsjednik etičkog povjerenstva Škole saziva sastanak povjerenstva u roku 7 dana od primitka zahtjeva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku u daljnjem roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Taj rok može se produžiti za daljnjih 7 dana, u slučaju potrebe pribave daljnjih isprava i utvrđivanja činjenica.

U postupku davanja mišljena Etičko povjerenstvo postupat će prema načelu kontradiktornosti, te će ukoliko ocjeni da je to potrebo dati mogućnost izjašnjavanja osobi ili osobama, koje su sudjelovale u kršenju odredbi Etičkog kodeksa, sve radi iznošenja dodatnih pojašnjenja i argumenata.

Članak 23.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Povjerenstvo donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Mišljenje Povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
- 2) navode o pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir;
- 3) stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom;
- 4) razloge za mišljenje Povjerenstva;
- 5) podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može dopunski sadržavati i:

- 1) ocjenu Povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;
- 2) stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa ne dolazi.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.

Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome dužan je u roku iz stavka 2. obavijestiti podnositelja zahtjeva te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Članak 24.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Članak 25.

Sjednice Povjerenstva su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Mišljenje Povjerenstva je javno. Povjerenstvo određuje način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja.

Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

VIII NEKI POJAVNI OBLICI KRŠENJA ETIČKOG KODEKSA I POSLJEDICE KRŠENJA

Članak 26.

Slijedeće radnje, primjerice navedene, protive se časti i ugledu člana Škole, te njihovo činjenje predstavlja kršenje Etičkog kodeksa, koje je kao takvo zabranjeno:

- A) prodaja i uporaba opojnih droga u prostorima koje Škola posjeduje, koristi, ili kontrolira, te izvan Škole, za vrijeme radnog vremena Škole,
- B) prodaja i konzumiranje alkoholnih pića u prostorima Škole te u vrijeme terenske nastave i školskih izleta,
- C) dolazak na nastavu odnosno izvođenje bilo kojeg neposrednog ili posrednog oblika odgojno- obrazovnog rada pod utjecajem opojnih droga ili u alkoholiziranom stanju,
- D) pušenje u bilo kojim prostorima Škole i u dvorištu Škole,
- E) pristup na web stranice neprimjerenog sadržaja unutar Škole, odnosno neprihvatljivo korištenje tehnologije (mobitel, Internet), posebno za vrijeme nastave,
- F) namjerno fizičko povrjeđivanje, zlostavljanje, uznemiravanje, ucjenjivanje, prijetnje prisiljavanja, ponižavanja, zastrašivanja, izrugivanja, vrijeđanja, omalovažavanje prema članu Škole, odnosno prema učeniku, roditelju trećoj osobi,
- G) svi oblici spolnog uznemiravanja učinjeni prema članovima Škole,
- H) korištenje imena i logotipa Škole u privatne svrhe,
- I) neprimjereni i zlonamjerno djelovanje prema osobi koja je ukazala na bilo koji oblik kršenja načela etičkog kodeksa,
- J) svako djelovanje kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije grupe pojedinca ili skupina,
- K) svaki oblik korupcije učinjen od strane člana Škole prema drugom članu odnosno neposrednom nositelju odgojno-obrazovne djelatnosti,
- L) upotreba imovine Škole i njezino uništavanje i korištenje pogodnosti za osobne, komercijalne ili neke druge svrhe bez posebnog odobrenja,
- M) svaki drugi pojavni oblik kršenja Etičkog kodeksa, koji je u suprotnosti proklamiranim temeljnim načelima Etičkog kodeksa.

Članak 27.

Povreda odredbi ovog Etičkog kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza (počinjena svjesnim kršenjem odredbi Etičkog kodeksa ili ne postupanjem u skladu s načelima Etičkog kodeksa), za koje će osoba za koju je utvrđeno da ih je počinila, nakon donošenja mišljenja iz članka 23. odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

IX UPOZNAVANJE NOVIH RADNIKA S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 28.

Ravnatelj Škole dužan je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa. Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

X POŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 29.

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih članova Škole, a posebno neposrednih nositelja odgojno - obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

XI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Ovaj etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole. Etički kodeks mora poznavati svaki djelatnik i učenik Škole.

Članak 31.

Povjerenstvo će biti imenovano u roku 30 dana od dana stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

Članak 32.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa, prestaje važiti Etički kodeks KLASA: 003-05/08-01/12 i Pravilnik o stegovnoj odgovornosti učitelja, suradnika i ostalih zaposlenika u Osnovnoj školi Kozala.

Članak 33.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 011-02/22-01/4

UR.BROJ: 2170-55-01-22-01

U Rijeci, 28.04.2022.

Etički kodeks je objavljen na stranici Škole 9. svibnja 2022.

Predsjednik Školskog odbora

Jasmina Rajković